

Fiscaliteit & Privacy: over wetgeving en de bredere context

A photograph of Barack Obama sitting at a table in a restaurant, eating breakfast. He is wearing a dark suit and a striped tie. A young child with curly hair, wearing a yellow shirt, is sitting next to him, looking up at him. There are white trays with food on the table. In the background, other people are visible, including a woman with her arms crossed. Two speech bubbles are overlaid on the image.

*Dad says
you're
spying us
online*

*He's not
your dad*

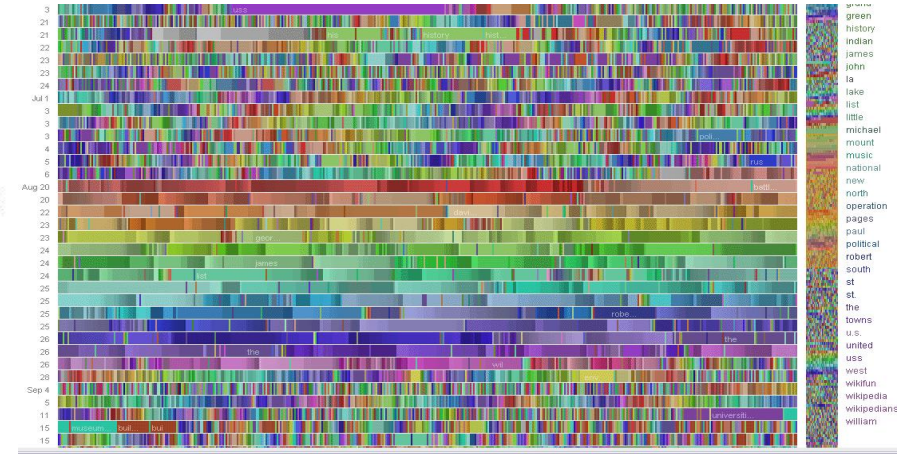
Data als schatkist voor de fiscale sector

- We produceren 400 miljoen tweets per dag
- ... en sturen 3.2 biljoen likes per dag
- We uploaden 300 miljoen foto's per dag
- Google Voice produceert 10 jaar gesproken tekst per dag
- De UK heeft 2 miljoen surveillance camera's
- Facebook heeft 1 biljoen gebruikers
- 800 miljoen gebruikers kijken 4 biljoen films per dag
- De hoeveelheid medische data verdubbelt iedere 5 jaar
- In 2020 zullen er 24 billjoen internet-verbonden apparaten zijn

Source: NRC 08.02.2013; Gartner 2014

Ben Chams - Fotolia

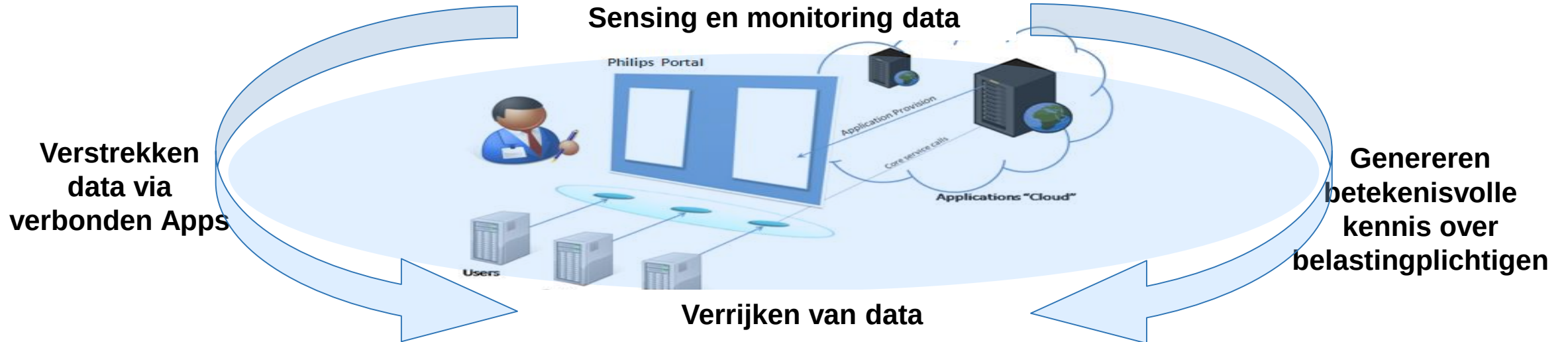

Data = belastingplichtige

Verbonden apparaten

Sensing en monitoring data

Fiscus vraagt om data particulieren

Nationaal: HR (strafkamer) 10 december 1974, rolnr. 67 574, BNB 1975/52 (inspecteur mag nogal ruim en weinig specifiek informatie vragen bij een derde, in casu een bank (De Stad Rotterdam). Zie ook: HR 28 mei 1986, rolnr. 23 784, BNB 1986/238.

Actueel: verzoeken om informatie van inspecteur van maatschappijen die parkeergarages exploiteren.

Internationaal: OESO-model inzake automatische informatieuitwisseling (Standard for Automatic Exchange of Financial Account Information)
rente, dividenden, inkomsten ontleend aan bepaald verzekeringen en vergelijkbare inkomsten.
banken, beleggingsinstellingen, bepaalde verzekeringsmaatschappijen.

En om data van bedrijven

Country-by-countryreporting (CbC).

multinational levert jaarlijks in alle landen waar men activiteiten informatie bij belastingdienst aan

omzet, winst voor belastingheffingen, aantal werknemers, kapitaal, ingehouden winsten en materiële vaste activa, identiteit elke entiteit multinational, activiteiten die deze verricht (CbC-report).

Transfer Pricing

informatie over ondernemingsactiviteiten (transacties met verbonden partijen, de bedragen die daarmee zijn gemoeid en de TP-analyses die daarop betrekking hebben).

Oogmerk

controles, inschatten risico's, kunstmatige structuren en situaties onderkennen gericht op het creëren van laag belaste inkomsten.

MAAR: informatieverzameling niet alleen bij vertrouwde instanties als het Kadaster, de Kamers van Koophandel, werkgevers en banken, maar ook via websites als Marktplaats, LinkedIn en sociale netwerken

Zie bijvoorbeeld Het landelijk **Internet Research and Investigation Network (iRN)** is een landelijk netwerk van [Politie Nederland](#), de [Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid](#) (NCTV), het [Nederlands Forensisch Instituut](#) (NFI) en de [Belastingdienst](#).

Via het iRN kunnen 4.500 ambtenaren vanaf 700 werkplekken in Nederland anoniem met afgeschermd IP-adressen op internet Rechercheren.

Met het iRN kunnen Nederlandse overheidsinstanties met een opsporende of een toezichthoudende taak op een forensisch geborgde manier opsporing- en intelligence-onderzoek op Internet uitvoeren. Hierdoor kan het verkregen bewijsmateriaal gebruikt worden bij strafvervolg

En: toezicht op rechtspersonen (Tweede Kamer 2008/09)

”Het huidige systeem van preventief toezicht wordt vervangen door permanent geautomatiseerd toezicht via risicoanalyses. Daarbij wordt ook gebruikt gemaakt van gegevens over individuele personen, zoals over kinderen en kleinkinderen van bestuurders. De risicoanalyse is gebaseerd op risicoprofielen en risico-indicatoren die periodiek door de minister van Justitie worden vastgesteld. Elk risicoprofiel bestaat uit een set van risico-indicatoren (die op een risico voor misbruik wijzen) of kenmerken die in onderlinge samenhang (kunnen) wijzen op een vorm van misbruik. De betrokkenheid van familieleden (kinderen en kleinkinderen) bij de rechtspersoon is een voorbeeld van een risico-indicator. De gegevens die in de analyse worden meegenomen zijn **afkomstig van** onder meer de **Belastingdienst**, het Kadaster, het Handelsregister, de GBA, de politie en uitvoeringsinstanties voor werknemersverzekeringen.”

En ... ANPR

Automatische kentekenherkenning (Automatic Number Plate Recognition)

“Behalve de politie, die deze cameratechniek inzet voor de handhaving van de openbare orde en opsporing van strafbare feiten, gebruikt de VROM-inspectie de gegevens voor controles van afvaltransporten, de Inspectie Verkeer en Waterstaat voor controle van het taxivervoer en controle op rij- en rusttijden, Rijkswaterstaat voor controle van verkeersstromen en de **Belastingdienst** voor controle op verschillende belastingen (Tweede Kamer 2009-2010).”

En... koppelingen Dienst Uitvoering Onderwijs (voorheen InformatieBeheer-Groep)

Gegevens worden, al dan niet geanonimiseerd, uitgewisseld met onder meer de GBA, de Dienst Sociale Zaken, de Belastingdienst, de Sociale Verzekeringsbank, Justitie, diverse onderwijsinstellingen en Adviesbureaus voor Opleiding en Beroep.

Natuurlijk is er een basis via algemene wettelijk kader Wbp

Art. 8 EVRM (vereiste van voorzienbaarheid); AWR (taken en bevoegdheden) in ieder geval tot op zekere hoogte gelegitimeerd;

voorzienbaar voor burgers dat de Belastingdienst bij de uitoefening van haar taken gebruik zal maken van haar ter beschikking staande informatie;

Deugdelijke informatievoorziening kan bijdragen mogelijkheid om algemene taakstelling Belastingdienst als wettelijke basis;

Noodzakelijkheid in een democratische samenleving behoeft onderbouwing;

Bovendien geldt noodzaak strikte randvoorwaarden tot voorkomen verwerking gevoelige persoonsgegevens, nu geen enkele uitzondering op het verbod gevoelige gegevens te verwerken voor Belastingdienst sterke basis biedt om dergelijke gegevens uit open bronnen te verwerken.

En natuurlijk geldt de geheimhoudingsplicht Fiscus

Art. 67 AWR regelt geheimhoudingsplicht van de belastingdienst (lid 1) en wanneer die niet geldt (lid 2)

Uitgebreide opsomming uitzonderingen op de geheimhoudingsplicht in art. 43c Uitvoeringsregeling Algemene wet inzake rijksbelastingen 1994

Lid 3: ontheffingsbevoegdheid minister (beperkt)

Relevant ook hoofdstuk III, afdeling 4 Wet op de internationale bijstandsverlening bij de heffing van belastingen. Deze afdeling (art. 28 t/m 34) regelt de geheimhouding van inlichtingen verkregen van een ander land.

De geheimhoudingsplicht geldt echter niet indien:

- a) een wettelijk voorschrift tot de bekendmaking verplicht;
- b) bij ministeriele regeling is bepaald dat bekendmaking noodzakelijk is voor de goede vervulling van een publiekrechtelijke taak van een bestuursorgaan; en
- c) bekendmaking wordt gedaan aan degene op wie de gegevens betrekking hebben voor zover deze gegevens door of namens hem zijn verstrekt.

Ontheffingsbevoegdheid minister (art. 67 lid 3 AWR):

- aanvulling op uitgebreide opsomming uitzonderingen lid 2, waardoor de ontheffing beperkt is tot uitzonderingssituaties.
- geen voorwaarden in de wet opgenomen: minister dient maatstaven WOB met betrekking tot openbaarheid te hanteren.

Voorbeelden toepasselijkheid situaties lid 3:

- In gevallen waar het bepaalde gegevensverstrekkingen betreft met betrekking tot de belastingplichtige zelf, die niet vallen onder art. 67 lid 2, sub c AWR;
- Als het gaat om structurele verstrekkingen aan bestuursorganen die vooruitlopen op regelgeving;
- Incidentele en onvoorziene gevallen waarin gegevensverstrekking wenselijk is, bv. als er een groot maatschappelijk belang is. Hier kan sprake zijn van een zwaarwegend maatschappelijk belang, waardoor gegevensverstrekking nodig is en de inbreuk op de geheimhoudingsplicht wordt gerechtvaardigd.

Ondanks regelgevend kader blijkt ...

Behoefte aan informatie leidend

Informatie geen amorf begrip

Groot vertrouwen in technologie en informatie-uitwisseling (function creep)
vernetwerken, samenstellen en verrijken (decontextualiseren & hercontextualiseren)

informatie meer dan losse gegevens alleen (profilering; digital shadow/footprint)

Grenzen vervagen – schotten eroderen en verdwijnen (b.v. tussen publieke en private sector; tussen landen, etc.)

Ambities niet alleen in technische zin, maar ook in beleidsinhoudelijke zin (preventief en proactief beleid)

Wat daarbij opvalt..

groot vertrouwen in (maakbaarheid met behulp van) technologie

Informatie buiten beeld

van project naar project

Overzicht ontbreekt

verknopen, verbinden en ontschotten

Context verdwijnt

geen natuurlijke begrenzing

Wie geeft tegengas en met welke argumenten?

weging van belangen: te ingewikkeld

Hoe transparant & accountable te zijn?

Noodzakelijk is in ieder geval: verleg perspectief

Van systeem naar informatie
naar type informatie
naar voor de fiscaliteit waardevolle informatie
en kwaliteit van informatie

Van organisatie binnen fiscale domein naar ontschotte netwerk
en wat dat doet met informatie
positie, maar ook overzicht en afhankelijkheid

van onzekerheid naar ingeschatte risico's

van verweesde naar gezamenlijke verantwoordelijkheid
en wat dat heeft te betekenen voor de keuzes die u voor uw organisatie, cliënt dan wel belastingplichtige maar ook
de netwerksamenleving maakt

... want in aantocht is een nieuw EU-kader met een andere insteek: accountability en risk-based

EUROPEAN COMMISSION

Brussels, 25.1.2012
COM(2012) 11 final

2012/0011 (COD)

Proposal for a

REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL

on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data (General Data Protection Regulation)

Waar staan we...

Facts and figures

3,133 amendments were tabled to the proposal for a regulation in the Civil Liberties Committee. Together with the amendments tabled in their opinions by the Industry Committee (417), the Internal Market Committee (226), the Employment Committee (27) and the Legal Affairs Committee (196), they make a total of 3,999 amendments. This is the highest number of amendments ever tabled to a single legislative file in Parliament.

673 amendments were tabled to the draft directive in the Civil Liberties Committee. Together with the amendments tabled by the Legal Affairs Committee in its opinion (98), they make a total of 771 amendments.

**14/EN
WP 218**

Statement on the role of a risk-based approach in data protection legal frameworks

Adopted on 30 May 2014

“the concept [of risk-based approach] has been promoted in public debates on data protection regulation in the context of ‘**big data**’. Its promoters argue that **collection** should no longer be considered the main focus of regulation and that legal compliance should rather shift to the framing of **data use**. To comply, it is advocated that a strong harm-based approach can help to promote responsible data use based on risk management”.

“The risk-based approach goes beyond a narrow “harm-based-approach” that concentrates only on damage and **should take into consideration every potential as well as actual adverse effect**, assessed on a very wide scale ranging from an impact on the person concerned by the processing in question to a general societal impact (e.g. loss of social trust)”.

Risicogebaseerde benadering

**COUNCIL OF
THE EUROPEAN UNION**

Brussels, 1 March 2013

**Interinstitutional File:
2012/0011 (COD)**

**6607/1/13
REV 1**

**DATAPROTECT 18
JAI 125
MI 116
DRS 30
DAPIX 28
FREMP 13
COMIX 108
CODEC 359**

NOTE

---

from:	Presidency
to:	Council

No. prev. doc.:	16525/1/12 REV 1 DATAPROTECT 132 JAI 819 DAPIX 145 MI 753 FREMP 141 DRS 131 CODEC 2744 5702/13 DATAPROTECT 2 JAI 47 MI 44 DRS 17 DAPIX 6 FREMP 3 COMIX 40 CODEC 155 5779/13 DATAPROTECT 4 JAI 53 MI 47 DRS 18 DAPIX 8 FREMP 4 COMIX 44 CODEC 164

Subject:	Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data (General Data Protection Regulation) - Implementation of risk-based approach - Flexibility for the Public Sector

---

Risicogebaseerde benadering

Interinstitutional File:
2012/0011 (COD)

Brussels, 2 September 2014
(OR. en)

12267/2/14
REV 2

LIMITE

DATAPROTECT 107
JAI 625
MI 574
DRS 102
DAPIX 107
FREMP 146
COMIX 395
CODEC 1671

NOTE

From: General Secretariat of the Council
To: Delegations
Subject: Proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data (General Data Protection Regulation)
- Risk based approach

Stand van zaken discussie:

- Onzekerheid in lid-staten hoe 'risk' begrepen moet worden en invulling moet krijgen;
- Problemen met het categoriseren van 'risico'
- Welke voorwaarden moeten gaan gelden bij bepaalde risico's (verbod? extra bescherming?)
- In ieder geval staat vast dat "accountability" leidend zal worden

Verordening & Profilering

Profiling Verordening

(3a) 'profiling' means any form of automated processing of personal data intended to evaluate certain personal aspects relating to a natural person or to analyse or predict in particular that natural person's performance at work, economic situation, location, health, personal preferences, reliability or behaviour.

(20): Without prejudice to the provisions in Article 6 every natural person shall have the **right to object to profiling** [...]. The data subject shall be informed about the right to object to profiling in a highly visible manner.

Profiling Aanbevelingen EP

Without prejudice to the lawfulness of the data processing , every natural person should have the right to **object to profiling**. Profiling which leads to measures producing **legal effects** concerning the data subject or does similarly significantly affect the interests, rights or freedoms of the concerned data subject should only be allowed when expressly **authorised by law**, carried out in the course of entering or performance of a **contract**, or when the data subject has given his **consent**... (Aanbeveling 58)

...In any case, such processing should be subject to suitable **safeguards**, including specific information of the data subject and the right to obtain human assessment and that such measure should not concern a child. Such measures **should not lead to discrimination** against individuals on the basis of race or ethnic origin, political opinions, religion or beliefs, trade union membership, sexual orientation or gender identity. (Aanbeveling 58)

Ten slotte

Wegen van belangen is cruciaal met het oog op meer besef van risico's en keuzes die u daarbij maakt

Welke belangen stuwten de inzet van technologie en verzamelen en verstrekken van informatie in het fiscale domein?

Welke belangen staan voor 'pas op de plaats?'

In welke mate maakt u de afweging transparant en hoe verantwoordt u?